

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim s koncem tega meseca naročnina poteče, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Znižana cena za gg. učitelje in dijake odpala je po novem letu.

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

„Sicilijanske večernice.“

Včeraj preteklo je 600 let, kar se je vršil na krasnem Sicilijem otoku kruti čin, katerega imenujejo zgodovinarji „sicilijanske večernice“, ali kakor se čita v nemških knjigah, „Sicilianische Vesper“.

Ko je namreč Karl I. iz hiše Anjou pri Beneventu l. 1266 premagal Manfreda in pri Tagliacozzi ujel Konradina l. 1267. ter pozneje v Neapelji del ob glavo, bil je jedini vladar Sicilije. Ker so se on in Francozi, ki so z njim prišli v dežel, obnašali ošabno, ker so nalagali prebivalcem visoke davke, unelo se je sovraštvo proti tujcem tako silno, kakor je mogoče le pri vročehrvnih Sicilijancih. Nastale so zarote, katerim na čelu bil je plemenitaš Giovanni

Procida, z namenom Francoze izpoditi iz dežele in ponuditi krono Petru III. Aragonskemu. Zarote bile so organizovane jako mojsterski, kajti v taci rečeh so Italijani od nekdaj na glasu in Peter III. bližal se je z brodovjem Algijeru in čakal pripravnega trenutka.

In tak trenutek prišel je nepričakovano brzo. V dan 30. marcija 1282 popoldne, bil je takrat velikonočni ponedeljek, razžalil je ošaben Francoz sicilijansko damo na javnem prostoru. Kakor plamen, ki pod pepelom tli, bruhnilo je dolgo zadržano sovraštvo in smrtni srd na dan. Zdajci začne po cerkvah bítí v plat zvona, vse poprime za orožje in kakor na dano povelje prične se uničevanje Francozov brez usmiljenja, katero je prenehalo še le tedaj, ko so bili vsi Francozi, kar jih je bilo na otoku, pomorjeni. V Kataloniji so jih pomorili nad osem tisoč, v Mesini tri tisoče. Kakor svetopisemski Efrajmiti niso mogli izgovarjati „šibolet“, ampak so rekali le sibolet in so bili pobiti, tako godilo se je tudi Francozom. Sicilijanci zahtevali so namreč od Francozov, naj besedo „ciceri“ izgovore pravilno italijanski, kar francoskemu jeziku nij možno; ta nedolžna beseda bila je tedaj razločevalno znamenje, kdo je Francoz, kdo Lah, kdo bode ubit in kdo ga sme pobiti.

Ta krvoločni čin, ki se nikakor odobravati ne sme in o katerem nemški zgodovinarji iz lahko umevnih razlogov pišejo tako rahločutno, da skoro opravičevalno, se v Siciliji slovesno praznuje in včeraj obhajala se je 600 letnica v Palermi z izredno slovesnostjo in tako mnogobrojno, kakor še nikdar do zdaj. Vse kar je radikalcev v Italiji, celo stari Garibaldi in njegovi somišljeniki, vse hiti v Palermu, in italijanska in francoska vlada odposlali sta vsaka nekaj svojih oklopnih ladij na lice mesta, kar daje tej šestoletnici odlično resen pomen.

Razmere mej Italijo in Francosko zbog znanih

Tuneških dogodkov niso baš prijazne in da ostanejo neprijazne, to godi najbolj železnemu kancelarju. Ta slovesnost utegne animoznost mej sorodnima romanskima narodoma le pomnožiti, kajti kako lahko se izreče pri takej priliki nepremišljena beseda in kako hitro so razvnete glave in sica in posledica je nepremišljeno, togotno dejanje, nasledki pa nepregledni. V tem smislu tolmačijo nekateri odposiljatev francoskih oklopnice pred Palermo. Ker je ta velikanska slovesnost le velika demonstracija proti Francoskej in ker se pri takej lahko pripete neredi, zato čuvajo francoske oklopnice varnost svojih podanikov, in če je to res, potem se vidi, kako osorne so razmere mej Italijo in Francosko in kako daleč je še od mnozih prorokovane romanske republike.

Pa ta redka slavnost ima po nekej varijanti še drug pomen. Iz tega, da se udeležuje najradikalnejši živelj in v tako ogromnem številu, kakor bi hoteli prešteti in javno na ogled staviti svoje pristaše, sklepa se, da se bode v Palermi govorilo in morebiti ukrepalo proti monarhiji, proti kraljevi rodovini, kajti znano je, da se v Italiji republikanska ideja razširja vedno bolj in da cele občine svoje radikalno-republikansko prepričanje javijo s tem, da se branijo prisegati kralju zvestobo.

V katerem teh dveh smislov, — morda celo v obeh — se je vršila šeststoletnica krvoločnega čina „Sicilijanskih večernic“, zvedeli bomo v malo urah. Mi s svojega stališča želeli bi samo to, da bi ne bila na korist nemškega vpliva.

Iz državnega zbora.

Debata o volilnej reformi.

Z Dunaja, 22. marca. [Izv. dop.]

(Dalje.)

Grof Hohenwartov govor je toliko znamenit in zanimljiv, da bi res škoda bilo, ako bi ga čitaleci

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Druga knjiga.

II.

(Dalje.)

Kolomejcev sedel je mirno in tiho, a zdaj mu nij mogoče bilo zadržati se i na dalje; rekel je torej:

„Ker ste bili na Angleškem, ste gotovo tudi ondotne razmere poznali. Dovolite mi dakle vprašanje, jeli jih smatrate vrednim posnemanja, ali ne?“

„Nekatere — da; druge — ne!“

„Kratko in — nejasno,“ dejal je Kolomejcev zaničljivo ne gledé na Sipjaginova znamenja. — „Vi ste se denes našega plemstva lotili . . . Gotovo ste na Angleškem priliko imeli, videti tako zvani „landed gentry“?“

„Ne. te prilike nijsem imel; mej tacimi ljudmi ondukaj nijsem živel; — ali pojem o tej gospodi imam povsem jasen.“

„Torej, menite li, da je v nas takšen landed gentry nemogoč? Da takšnega plemstva pri nas nikakor nij treba, jeli?“

„Prvič, ste prav rekli, meni se vidi, da je v nas nemožno takšno plemstvo, in drugič — tudi nij vredno, da bi si ga želeli.“

„E, kako to?“ vprašal je Kolomejcev s prisiljenim smehom, baš ko da hoče s tem umiriti Sipjagina sedečega na svojem stolu, kot na iglah.

„Ker v dvajsetih ali tridesetih letih tudi tega „landed gentrya“ več ne bode.“

„Dovolite, zakaj mislite to?“

„Ker bode tedaj svet in bodo posestva lastnina drugih ljudi, katerih ne bode nihče vprašal, kakšnega so rodu.“

„Trgovcem, kaj?“

„Skoro gotovo trgovcem.“

„Kako to?“

„E, kako; svet in posestva si bodo kupili.“

„Od plemičev?“

„Da, od gospodov plemičev.“

Kolomejcev skušal je se prezirljivo nasmijati; v poslednjem delu svojega razgovora govoril je tako, kakor to presti narod dela, hoteč Solomina svojega

stanu spomniti. Ker pa ta tega nij opazil, rekel je zopet Kolomejcev:

„Kolikor se spominam, rekli ste baš prej ono isto o tvornicah in družih obrtniških podjetjih. Zdaj velja to tudi uže o posestvih.“

„Zdaj velja to tudi o posestvih.“

„In vas bode to veselilo, dakako?“

„Motite se; nikakor me to veselilo ne bode, kajti narodu se, kakor sem uže prej rekel, ne bode nič bolje godilo, kot zdaj.“

Kolomejcev vzdignil je jedno roko in rekel zbadljivo: „Kolika skrb za narod! Kdo bi to mislil!“

„Vazilij Fedotič,“ zakričal je zdaj Sipjagin, „evo piva.“ — „Voyons Simeon,“ dodal je na pol tiho, „fnissez!“

A Kolomejceva nij bilo več umiriti mogoče. „Vidi se mi, da nijmate najboljšega mnenja; a po svojem rojstvu ti vendar narodu pripadajo.“

„Kaj dokazuje to?“

„In, mislil sem, da vi vse, kar je v kakšnej zvezi z narodom, za izvrstno smatrate.“

„Ne; tu se zopet ljuto varate. Našemu narodu dalo bi se mnogokaj očitati, akopram nij tega

„Slov. Naroda“ vsaj v glavnih potezah ne poznali. Zato vam ga podam v poglavitejših delih.

Grof Hohenwart pričel je tako: Visoka zbornica! Ako v današnji debati nastopim kot govornik za predlog večine, zgodi se to res le samo radi tega, ker se mi dozdeva potrebno, izpregovoriti vsaj nekaj besedij za zakonski načrt, ki ga v vseh njegovih delih smatram za dober, pravičen, našim razmeram primeren. To je zakonski načrt, ki z jedne strani s tem, da odstrani abnormiteto v českem velikem posestvu, harmonično uvrsti ta volilni krog v občni volilni sistem, z druge strani pa daje velicemu delu prebivalstva najvažnejšo politično pravico, od katere bilo je isto do današnjega dne popolnem izključeno.

Začetkom bila mi je namera, da storim to povsem objektivno in da se brez rekriminacij na preteklost zadovoljim samo s tem, da izpregovorim par besedij za predlog večine. A, gospoda, tek, v katerem vršila se je debata v tej zbornici in današnje moje stališče kot generalnega govornika sta, žal! to vzdržljivost meni onemogočila. Zato bodem vsekakor moral ozirati se na debato, ki se je vršila. Tega pa na noben način ne bodem storil v istej meri, v kateri je ravno kar storil čestiti moj predgovornik, generalni govornik opozicije. Temveč sem jaz v prijetnem položaju, da se moram o vseh govornikih izvzemši jednega, izraziti prav kratko. To, kar je bilo odgovoriti na izpeljave teh čestitih gospodov, odgovorili so že predgovorniki od desne strani te visoke zbornice, tako da mi res prav malo pridati preostaje.

Od obeh konkretnih predlogov, katere smo predložili visokej zbornici, govorilo se je o jednom, ki zadeva določbe v českem vlastelstvu, na takov način, ki daleko presega njega pomen; saj se je vendar vzelo v pretresovanje po sreči že razrešeno in kakor se jaz naadam, za dolgo bodočnost razrešeno predvprašanje, ali in katero posebno zastopstvo pristojna vlastelstvu. Jaz o vseh teh pretresovanjih denes ne bodem več govoril in sicer radi tega, ker po mojem mnenju s predmetom, o katerem mi razpravljamo, niso v nobeni zvezi.

Morda bi bila zelo vabljiva zadača, pečati se z dokazi gospoda zastopnika dunajskega Leopoldovega predmetja; a kakor sem, gospoda moja, rekel, s predmetom, ki ga imamo razpravljati, ne stojte ti dokazi v nikakšnji neposredni in nerazločljivi zvezi. (Prav dobro! na desnici.)

Kar pa je bilo govoriti in povedati o naših predlogih, ki smo je stavili v tem smeru, povedal je že moj prečastiti prijatelj iz českega vlastelstva na popolno resničen in dovršen način. Ako pa vendar le nekaj besedij pristavim, zgodi se to le zaradi tega, ker se mi dozdeva, da duhoviti gospod govornik nij bil vsestransko dobro razumljen; kajti ako je n. pr. gospod poslanec dunajskega Leopoldovega predmetja menil, da grof Clam-Martinic sploh ni-

česa neče znati o posredavajočem stališču vlastelstva, temveč, da terja najprvo od njega strankarstvo, dozdeva se mi to razumljenje napačno. Se ve da je imenovani gospod govornik zahteval, da stopi vlastel na temelji določenega programa v to zbornico in da naj korenine svoje moči išče v celokupnosti, v duševnem življenju in delovanju prebivalstva ožje svoje domovine, baš to pa zaradi tega, ker svojemu posredovajočemu stališču more zadovoljiti le pod tem uvetom, ker more le takrat delovati na korist svoje dežele in uspehom tu v državnem zboru za posredovanje teh deželnih koristij z državnimi interesi. To, kar grof Clam in ž njim tudi mi vsi zavračamo in sicer s pravico zavračamo, to je stališče onih vlasteljev, gospoda, ki vstopajo brez posebnega programa v to visoko zbornico, ki so izolirani, brez zveze z željami svojega prebivalstva, in ki bi se v tej zbornici dali v to porabiti, da bi bili zavora, da bi se voz liberalizma mogel varno brez opasnosti čez goro spraviti v dolino, ki torej na takov način prosto zatajujejo konservativno idejo, ki je vendar jih raison d'être, in ki bi le liberalizmu stregli. Jaz bi te misli in načela, ki jih je izpeljaval moj predgovornik iz českega vlastelstva mnogo bolje in z mnogo toplejšimi in iskrenjšimi besedami, kakor se meni na razpolaganje, osobito gospodu zastopniku mesta Brna v razmišljanje priporočal. Morda najde v njih vsaj nekoliko konservativnih idej, ki stališče vlastelstva sigurneje utrdijo in pred sovraštvom bolje varujejo, nego ona sredstva, ki jih je nam on mogel navesti. Se ve da vlastelstvo samo vsled tega še ne bode dovolj obvarovano pred vsemi opasnostmi. Gospoda! Imeli smo v Avstriji ministerstvo, ki je brez nujnega uzroka, da v nasprotju z velikim delom zastopnikov ljudstva čez plot vrglo najvažnejši konservativni temelj naše ustave, namreč volitev v državni zbor po deželnih zbiorih! (Dobro! na desnici.) Če bi nam nesreča zopet naklonila tako ministerstvo, potem bi se ve da ne hotel prevzeti daljno poročstvo za stališče vlastelstva, za drugo konservativno ustvaritev naše ustave. (Vrlo dobro! na desnici.) K sreči smo pa od take eventualitete, vsaj kolikor se meni dozdeva, bolj oddaljeni, nego kdaj poprej! (Dobro! na desnici.) Ako bi pa kdaj v bodočnosti stališče vlastelstva dejanstveno in resno bilo napadeno, potem, gospoda, bodite zagotovljeni, da se ne bo stoprv vprašalo, voli-li to vlastelstvo v jednej ali v več volilnih skupinah, da so torej za tak slučaj predlogi, ki smo jih vam predložili, popolnoma brez pomena.

(Dalje prihodnjič.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 31. marca.

Včeraj imela je **gosposka zbornica** slednjo sejo pred velikonočnimi prazniki in posvetovala se je o brambenem zakonu.

ževnosti, a dostavil, da je brez velike previdnosti nemogoča! Potem ozrl se je proti zapadu; iz začetka se je veselil, ali na to dvojiti začel; potem ozrl se je k iztoku: tu se nekaj časa izpočil ter potem storil, ko da se iz spanja prebudi. Naposled predlagal je napitnico na zvezo: „vere, poljedelstva in obrtništva!“

„Pod egido vlade!“ dodal je Kolomejcev ostro.

„Pod egido modre in razborne vlade!“ popravil mu je Sipjagin njegov dodatek.

Napitnica se je molče izpila.

Prazno mesto na levi strani, Neždanov imenovano, je sicer nezadovoljno zarenčalo, ali nihče tega nij opazil. Vse je utihnilo; obed, ki ga noben prepričal ni, završil se je srečno.

Valentina Mihajlovna dala je lastnoročno in z najslajšim svojim smehljajem Solominu čašico kave, katero je ta mirno izpil in potem z očmi svoj klobuk iskal; toda Sipjagin prijel ga je rahlo za roko ter ga v svoj kabinet odvel. Tu dobil je najprej izvrstno smodko in potem — stavil mu ponudbo k njemu, Sipjaginu, priti in vodstvo tvornice prevzeti. — „Vi boste povsem svoj gospod ter delali, kakor vas bode volja, Vazilij Fedotič,“ rekel je Sipjagin.

Grof **Hoyos**, dozdani poslanik v Bukureštu imenovan je sekcijemskim šefom v ministerstvu za vnanje poslove.

Najnovejša poročila z juga glase se ugodno, kajti pripovedajo, da vstaja pojema. Iz Uloka se poroča, da so se v vasi v okolici, osobito v Obalji in Porici v dolini Narente, kakor tudi v dolini gorjenje Narente mnogi možje vrnili domov in se odpovedali vstašem. V te kraje se torej vrača mir, a iz drugih krajev se poroča o zopetnih manjših bojih, a vstaši se, izgubivši nekaj mrtvih, vselej umaknejo.

Vnanje države.

Nekateri nemški listi pripisujejo posebno važnost zdravijci, katero je **ruski** car napil o nemškega cesarja 85. rojstnem dnevu in zaključujoče iz tega na popoln obrat v Rusiji. A mi smo mnenja, da je to le znamenje prijateljstva ali delo udvornosti. O obratu, kateri bi odstranil Ignatijeva in slavjansko stranko s krmila, ne more biti govora.

V kratkem izšla bode v Berolinu francoski pisana knjiga, v kateri hladnokrvn rusk politik odgovarja na razne napitnice generala **Skobeljeva**. Naj nam bode dovoljeno tu navesti iz nje nekaj stavkov, ki se tičejo notranje Rusije in nje naloge nasproti Bosni in Hercegovini. „Ruska družba želi resno in izrečno le dve reči: Mir na zunaj in napredok v notranjem.“ Potem pravi pisatelj, da se Rusija ne more poganjati za Bošnjake in Hercegovce, kajti mogel bi priti dan, da bi tuja oblast prevzela protektorat nad temi narodi, ker bi bili nezadovoljni z rusko vlado. Če bodo Bošnjaki in Hercegovci napredovali v civilizaciji, zavzeli bodo lahko pod avstrijskim žezlom isto veljavo, kakor Čehi. „Želeti bi bilo, da bi patrijotje drugih slovanskih dežel resno studirali novejšo zgodovino českega naroda in bi iz nje dobili pouk modrosti in zmernosti, kateri vzdržujeta narode.“ Potem govori pisatelj o zvezi Rusije s Francozi in pravi, da je malo upanja, „kajti francoski narod — zdaj sam svoj gospod — bi bil težko da voljan, odkritosrčen zaveznik biti tako zaostalemu narodu, kakor je ruski.“ O vojski Rusije proti Nemčiji pa pravi: „Da si zagotovimo zmagovalen boj proti Nemcem, treba, da prej zmagamo napake in slabosti svoje narodne ekzistence.“ Rusija da se mora še vedno krepiti. Če bi se Rusija, pravi pisatelj, potegnila z orožjem v roki za balkanske narode, stopili bi proti njej Nemci in Avstriji, Ogrji, Turki in skoro gotovo tudi Rumunci in Grki, za tako vojno pa nij še Rusija dosti krepka.

Srbski kraj sprejema zdaj deputacije, ki mu dohajajo iz raznih krajev, po Velikej noči pa bode jel potovati po deželi in sicer najprej po vzhodnej Srbiji.

Francoske zbornici prišel bode na dnevni red šolski zakon. Klerikalni listi napovedujejo v zelo ostrih besedah boj proti temu „brezbožnemu“ zakonu, a ne vedo, po kateri metodi naj bi vodili ta boj.

Nekateri francoski listi raznesli so vest, da misli **Gambetta** po provincijalnih mestih potovati in tam razlagati reforme, katere je on izdelal in za nje agitirati. Zdaj pa pinaša „Voltaire“ članek, v katerem pravi, da so vse te trditve neresnične, da se bode Gambetta nekaj časa zdržal politike in da bode potoval v inozemstvo, najbrž v Anglijo.

V **Barceloni** se je velika množica delavcev včeraj odrekla delu, in sicer hočejo s tem demon-

vedno sam kriv. Naš trgovec pak je lakomen razbojnik; na njegovem lastnem posestvu razvidna je lakomnost, ki ga navdaja. On si misli: tebe drugi okradejo, kaj ti preostane drugega . . . delaj ti isto tako! Narod pak . . .“

„No, in narod?“ cvilil je Kolomejcev tankim glasom.

„Narod — spi!“

„Vi bi ga pa radi prebudili?!“

„Slabo bi ne bilo, da se to zgodi.“

„Aha! Aha! Tako torej . . .“

„Ali dovolita mi, gospoda!“ oglasil se je zdaj Sipjagin, ki je uvidel, da se mora pravda tu završiti. On jo je završil s tem, da je pravdajoči se stranki umiril.

Desne roke komolec uprl je v mizo in začel dolgo in obširno govoriti. Z jedne strani hvalil je konservativce — z druge liberalce, ter celo pritegnil, da imajo ti neko prednost, in se naposled sam mej nje štel; hvalil je tudi narod, ter omenil nekatere njegove slabosti. Izrazil je popolno svoje zaupanje do vlade ter vprašal, spolnjujejo li vsi njeni podložniki koristne ukaze, ki jih je za blagor cele države izdala? Priznal je tudi korist in znamenitost knji-

— Solomin vzel je sicer smodko ali ponudbo je odbil ter od tega kljuba obetanju in siljenju Sipjagina ni za las popustil.

„Ne odbijajte mi ponudbe kar tako: ne, dragi Vazilij Fedotič! Obljubite mi vsaj, da si bodele stvar do jutri premislili!“

„Saj je vse jedno, če vam denes ali jutri rečem, da vaše ponudbe vzprejeti ne morem.“

„Ne, počakajte do jutri, Vazilij Fedotič. To vas nič ne velja, in kdo zna . . .“

Solomin pritrdil je sicer, da ga to nič ne velja, ali je vendar zapustil kabinet ter svoj klobuk iskal ko se mu je Neždanov, ki do zdaj nij mogel z njim sam biti, hitro približal in rekel:

„Za Boga, ne odidite, dokler nijsem z vami govoril!“

Solomin pustil je svoj klobuk v miru, Sipjagin pa, ki ga je videl po sobi gori in doli stopati, je rekel:

„Ostanete li do jutri, kaj?“

„Ako uže hočete, dobro!“ odgovoril je Solomin. Hvaležen pogled, ki ga je Marijana, stoječa pri oknu, vanj uprla, vzbudil je njegovo pozornost.

strirati proti kupčijski pogodbi s Francosko. Cele trume delavcev hodile so po ulicah in klicale k uporu. Zaprli so jih mnogo.

V pruskem deželnem zboru sklenil je centrum in konservativci kompromis. Vsled tega izpolnilo se bode klerikalnim poslancem mnogo želja in pričakuje se, da se bodo za to hvaležne izkazali pri razpravah o monopolu tabaka.

Dopisi.

Iz Preske [Izvirni dopis.] 30. marcija ob 9. uri dopoldne nastal je v bližnji vasi Vašah ogenj; pogorela je jednemu posestniku hiša in hlev. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Da se ogenj ni dalje razširil, gre hvala tukajšnjim fabriškim uradnikom, kakor tudi kolodvorskemu načelniku in žandarjem. Slava jim! Pribiteli so z malimi brizgalnicami, in so neutrudeno delali, kajti tudi male brizgalnice pripomorejo dosti pri malih poslopjih. Zavarovan je bil pogorelec pri „Slaviji“.

Iz Laškega trga [Izv. dop.] Tudi v našem trgu osnovala se je „ortsgruppe des deutschen schulvereines“. Na čelu je neavstrijski Nemec pivovar Larisch, denarničar pruski dimnikar Trapp, perovodja dr. Schwab, sin švicarskih starišev in kot pritikle Drolz, Weber in Krajlič. Kje pa tiče gospodje Amon, Tieber in Povše, ki so poprej nosili po konci glave? Ali je njihovej slavi uže odzvonilo? Vse kaže na to, kajti v občinskem in okrajnem zastopu nimajo nič več govoriti, tuji pahili so jih z vseh častnih mest, niti „schulvereina“ jim ne privoščijo, imajo jib le še kot postrežnike tu pa tam v menj važnih mestih. Ker so uže tako revni, bilo bi vender škoda, ko bi še dalje odločevali v ljudski šoli, v katero zabaja toliko otrok iz okolice. Čas bi bil jedenkrat, da se slovenski kmetje v okolici, ki so se itak uže gledé celokupnosti ločili od trške občine, tudi gledé šole odločijo, ter da sezidata ob čini Marija Gradec in sv. Krištof svojo šolo, kakor so storili slovenski kmetje celjske okolice. Naj pusté tržane same tudi v tem oziru, naj vzdržuje „schulverein“ tržanom šolo, sami je itak ne morejo. Saj potem kmetje lahko sami odločujejo o nadzorstvu šol in dobé take učitelje, kateri ne bodo gladni Judeževih grošev. Če pa zidanje nove šole preveč stane in bi bilo težavno dobiti odškodovanje za prepuščenje šolske hiše od tržanov, je vender čas, da se jedenkrat zdramite in gospodarstvu tržanov v šoli, katero obiskuje toliko vaših otrok, pogledate malo na prste, ter v merodajne zastope spravite svojih ljudi in taci, ki niso kimovci. V 10 letih ste vender uže uvideli, da se na račun vaših penězov poučujejo tržki otroci, da vaši otroci hodijo le v šolo sedet, ker se morajo učitelji, ki so pod nemškim nadzorstvom, pečati bolj s tržkimi otroci, ako hočejo pokazati kaj uspeha. — Ako vam nij bilo prav, da se je vaše premoženje obračalo trgu v dobro in ste se posestniki iz občine Marija Gradec ločili od trga, zakaj bi ne storili tega zaradi šole.

III.

Marijana si je Solomina, dokler ga nij videla, povsem drugače predstavljala. Pri prvem pogledu videl se jej je neznamen Tacih plavkastih, suhih in žilavih ljudi videla je uže mnogo. A čim delj ga je opazovala, tem bolj se jej je dopadal. Ta mirni, sicer nekoliko težki ali ne neokretni človek se nij znal ni lagati ni bahati, to čitalo se mu je raz obraza. Na njega se je mogoče zanašati in upirati kot na skalo, on bi nikogar ne izdal, obratno, celo — pomagal bi! Njej se je videlo, da nij samo na njo, nego na vse navzočne napravil takšen utis. Temu, kar je Sipjagu rekla, nij pripisovala nobene imenitnosti; razgovori o trgovcih in tvornicah zanimali so jo vrlo malo; toda, kako je govoril, izgledal in se smijal — to se jej je tako silno dopadalo.

„On je pravi poštenjak!“ je rekla in to njegovo poštenje jej je bilo tako simpatično.

Znana, premda nekoliko nerazumljiva stvar je ta, da se Rus gotovo zlaže, ako le usta odpre, a vender nič tako visoko ne ceni — za nič nijma toli simpatije kot za odkritosrčnost. Solomina obdajala je pa tudi neka glorijska, katero mora, kakor je rekla

Da nemško gospodarstvo v šoli nij koristno, razvidi se iz tega, da je pred leti po 10 učencev hodilo iz našega trga na gimnazij v Celji in to vsako leto, tudi iz okolice šel je marsikateri v srednje šole, zdaj pa tega nij več, akoravno sta za dijake iz Laškega trga dve Firbasovi ustanovi po 75 gld. — Konečno bi pa svetovali gosp. Larischu, ki svoje, v zadnjem času vedno slabše pivo razprodaja le po Slovenskem in Hrvatskem, naj zabavljanja na Slovence in Hrvate opusti. Naj bi imel vsaj toliko izpoznanja, da mirno biva mej narodom, kateri ga živi, saj ga nihče ne črti, ker je Nemec, pa bode naj pravičen in opusti naj rovanje in psovanje, katero za danes nečem navajati. Toliko mu pa moram zagotoviti, da bomo Slovenci in Hrvati začeli misliti, čegavo pivo pijemo, in bi li ne bilo bolje, naročevati je od Nemca, kateri nas ne sovraži?

Domače stvari.

— (Društvena beseda) ljubljanske čitalnice bode v nedeljo dne 2. aprila 1882. Program: 1. C. M. Weber — „Euryanthe“, ouvertura, zastavljena za glasovir (čveteroročno), harmonij in 3 gosli, svirajo gospodje Julij vitez Ohm-Januschowsky, Josip Maier, Alfred Ledenig, Anton Klein, Viktor Parma, Adolf Rohrman. 2. F. S. Vilhar — „Moja ladija“, moški zbor. 3. Avgust Reinhard — „Rex tremendae e Recordare della messa da Requiem di G. Verdi“, transkripcija za violoncello, gosli, harmonij in glasovir, svirajo gospodje Viktor Parma, Anton Klein, Alfred Ledenig in Julij vitez Ohm-Januschowsky. 4. A. Hajdrih — „Sirota“, zbor in samospev za alt, poje gospica Jela Piskarjeva in moški zbor. 5. Ketterer-Durand — „Faust“, Duo concertant pour Piano et orgne, svirata gosp. Julij vitez Ohm-Januschowsky in Alfred Ledenig. 6. G. Verdi — „Ave Marija“, samospev za sopran, s spremljevanjem na goslih in harmoniji. Poje gospica Albina Boehmova, spremljujeta gospoda Anton Klein in Alfred Ledenig. 7. Mendelssohn-Bartholdi Feliks — Svatbena potnica iz godbe k Šekspirovemu „san v poletnej noči“, zastavljena na glasovir (čveteroročno), harmonij, gosli in violoncello, svirajo gospodje Julij vitez Ohm-Januschowsky, Josip Maier, Alfred Ledenig, Anton Klein, Adolf Rohrman in Viktor Parma. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Gospice in gospodje sodelujejo iz posebne prijaznosti. — Amerikanski harmonij (Estey Cottage orglje) posodi najprijazneje gosp. Alfred Ledenig, glasovir pa gosp. Ferdinand Souvan. — K tej be sedi vabi uljudno p. n. društvenike

čitalnični odbor.

— („Ljubljanski Zvon“) izide jutri in se bode od sedaj naprej razpošiljal vedno 1. dan vsacega meseca.

— (G. Jan. Oblak,) dekan v Cerknici, pride za dekana v Kamnik.

— (Potres.) Iz Novega mesta se nam v dan 30. t. m. piše: „Denes ob jednej uri in 47 mi-

voditelj revolucionarnih prizadevanj, strogi Vasilij Nikolajevič, njegov naslednik imeti. Mej obedom namignila je čisto Neždanovu, osobito, ako je Solomin kakšno zdravo misel izrekel; naposled se je sama ujela, ko je Solomina primerjala z Neždanovom — in to primerjanje izpalo je za Neždanova neugodno.

Neždanovljev obraz bil je brez vsake dvojbe mnogo lepši in prijetnejši, nego Solominov, toda prvega lice izraževalo je celo vrsto raznih čvustev: srd, zadrego, neiztrpljivost . . . da, celo obupanje; nemiren je bil, kot da sedi na iglah, skušal je govoriti, a takoj umelknil ter se nervozno in zaničljivo nasmijal . . . Solomin napravil je povsem drugačen utisek; akopram se je neprisiljeno držal, baš kot da je doma, to se mu je vender videlo, da se dolgočasi; iz vsega bilo je razvidno, da njegovo mnenje nij odvisno od mnenja nobenega družega človeka in da nij možno, nikomur možno kaj nanj vplivati. „Na vsak način moram tega človeka svet slišati!“ mislila je Marijana; „nekaj koristnega bodem vsakako od njega slišala.“ Po obedu poslala je torej Neždanova, kakor smo videli, k njemu.

(Dalje prih.)

nut popoldne imeli smo tukaj štiri sekunde trajajoč in jako močan potres, da jednacega zdanji Novomeščani ne pomnijo. Nesreče nij nobene“.

— (Nasprotna stranka,) zlasti pa grof C., poskuša vse mogoče, da bi vladnega svetovalca pl. Pascotini-ja pripravila k temu, da bi preklcal svoj izrek o fakijski opoziciji. Naj se zgodi, kakor hoče, mi ostanemo pri svojem poročilu. — Pri priliki kaj več. —

— (Iz Medvod) se nam poroča, da so v Preski mrtveca, ki je umrl za kozami ali osepnicami, imeli dva dni na parah, da so ga ljudje hodili kropiti in da so ga delj časa imeli tudi v cerkvi in da sploh pri kozavih ne izpolnjujejo predpisov, kateri veljajo za nalezljive bolezni. Kdor ima take zadeve na skrbi, naj stori svojo dolžnost in se briga o pravem času.

— (Gada,) modrasa, je ujel v sredo 29. t. m. nekdo v Borovnici uže proti mraku. Zasačil ga je baš, ko je iz srede grma lezel pod svojo skalo, ga potem v precép dejal in v steklenico zmašil. Lepo je gad pisan, silno dolg in pravi mrhež. Ne-poškodovan je in še živi, če koga to zanima. — Gotovo pa je kaj nenavadnega, da tako zgodaj spomladi silijo gadje na dan. Aló, proroki!

— (Tržaška razstava.) Izvrševalnemu odboru posrečilo se je, da je avstrijski „Lloyd“ vožnino ponizal za 50% za vse predmete, kateri se odpošljejo na razstavo in da bode v kratkem znižal tudi vožnino za promet ljudi. Jednaka olajšanja pričakujejo se tudi od raznih železnic. — Razstavljalcev se je uže veliko oglasilo in zastopane so vsakovrstne stroke in razne obrti in to po tako izvrstnih imenih in tovarnah, da bode ta razstava gotovo dostojna države, kakeršna je naša.

— („Cillier Zeitung“) donesa navadno stilistične vaje nekaterih tamošnjih c. kr. uradnikov, katerim spisom se pozna, da so njih očetje učili se malo dostojnosti, temveč pa psok in ne baš salonskih izrazov v svojej praksi. Da ta list oznanjuje sovraštvo vsemu, kar je slovanskega, da ne piše flegma jezika, je za nas popolnem naravno. A smešno je, kaka sredstva mu rabijo v ta namen. Celo prepereli pesnik v. Tschabuschnigg mora iz omare in njegova pesen „der gehörnte Siegfried“ naj dokaže Celjanom škodljivost slovanstva. Zadnja strofa slove namreč:

„Das blatt auf seinem rücken
Verdarb den deutschen Man;
Das hat von der slavischen Linde
Ein einziges Blatt gethan.“

Do zdaj smo vedno čitali, da je Siegfrieda prebol „der grimme Hagen“, kateri je z istinito nemško-viteškim pogumom na tleh ležečemu od zadaj prizadel smrtno rano, a „Cillier Zeitung“ in njeni Hofpoet dolžita ubogo slovansko lipo tega umora, po katerem š. kaz. zak. nij rečeno. Ofelija, idi, idi v kloster!

— (Krasne piruhe) prejme slovenski narod za letošnjo Veliko noč. Sloveči naš pesnik X. izdal bode namreč te dni prvi, deset tiskanih pol obsežni zvezek svojih divnih poezij. Kujigo sta prekrasno natisnila Klein in Kovač.

„Ljub. Zvon“.

Gospodje člani društva „Sokola“ in gg. pevci ljubljanske čitalnice vabijo se najuljudneje jutri v soboto dne 1. aprila 1882. leta zvečer ob 8. uri v „Sokolov“ „jour-fixe“, kateri bode v gostilni „pri Virantu“. Program je zanimljiv. Reditelj mu g. J. Kališnik. ODBOR.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Madrid 31. marcija. Agitacija v Barceloni se množi. Vse delavnice in založišča se zapirajo. Trumelavcev hotele so ovirati odhod tréna (train) streljalo se je, policija je intervenirala. Jutri se bode razglasil nad vso Katalonijo obsedni stan.

Praga. Dr. Rieger bil je v „Meščanskej Besedi“ z navdušenjem sprejet in je dejal: Vsega, za kar se poganjamo, ne moremo doseči; počakati moramo, naše zahteve morajo biti bolj zmerne, pomisliti moramo, da smo

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.